
Obsah

Úvodem	9
Kapitola 1: Stát a společnost	10
1.1 Stát a studium jeho povahy	10
1.2 Stát jako instituce	12
1.3 Státní moc	15
1.3.1 Legitimita a legalita státní moci	17
1.3.2 Pojem státní moci a veřejné moci	18
1.4 Suverenita státu	19
1.5 Státní území a obyvatelstvo	21
1.6 Pojem a charakter moderního státu. Stát jako právnická osoba	23
1.6.1 K pojmu státu	23
1.6.2 K charakteru moderního státu	24
1.6.3 K charakteru státu jako právnické osoby	25
1.7 Funkce a úkoly státu	25
1.7.1 Vymezení základních pojmů	26
1.7.2 Vývoj funkcí a úkolů státu	28
1.7.3 Klasifikace funkcí a úkolů státu	29
Kapitola 2: Organizace státu a státní orgány	32
2.1 Organizace státu	32
2.2 Státní orgány, jejich postavení a charakteristika	34
2.2.1 Působnost státního orgánu	36
2.2.2 Pravomoc státního orgánu	38
2.2.3 Státněmocenský charakter činnosti státního orgánu	40
2.2.4 Způsoby ustanovování osob do funkcí a složení státního orgánu	41
2.3 Typy a druhy státních orgánů	42
2.3.1 Typy státních orgánů	42
2.3.2 Druhy státních orgánů	44
2.4 Zásady organizace státu	44
Kapitola 3: Ústava a moderní stát	47
3.1 Kořeny vzniku ústavy moderního státu	47
3.2 Druhy ústav z hlediska jejich typologie	48
3.3 Funkce ústavy	51
3.4 Předmět a obsah ústavy	52
3.4.1 Ustanovení o organizaci a činnosti státu (státní zřízení)	53

3.4.2	Ustanovení vyjadřující vztah státu ke společnosti a jednotlivcům a navenek (vztahová ustanovení)	53
3.4.3	Ustanovení vyjadřující státní cíle a hodnoty, na které je stát vázán ..	54
3.5	Dynamismus a stabilita ústavy	54
3.6	Forma ústavy	56
Kapitola 4:	Forma státu, forma vládnutí a dělba moci	59
4.1	Forma státu, forma vládnutí a jejich složky	59
4.2	Nositel státní moci	60
4.3	Forma výkonu státní moci	62
4.4	Způsob ustavení orgánů vykonávajících státní moc	63
4.5	Formy vlády (vládnutí)	64
4.5.1	Dělba moci a funkcí	64
4.5.2	Typy forem vlády	68
Kapitola 5:	Demokracie a její formy	73
5.1	Znaky demokracie z hlediska státovédy	73
5.2	Formy demokracie	79
5.2.1	Původní formy přímé demokracie	79
5.2.2	Referendum a další formy (polo)přímé demokracie	80
5.2.3	Zastupitelská demokracie	82
5.3	Volby a volební systémy	83
5.3.1	Přehled technik volební reprezentace (typy volební formule)	84
5.4	Právní stát, vláda práva	86
Kapitola 6:	Státní režim a postavení jednotlivce	89
6.1	Obyvatelstvo, jedinec a státní režim	89
6.2	Státní občanství	91
6.2.1	Pojem a obsah státního občanství	92
6.2.2	Způsoby nabývání státního občanství	94
6.2.3	Způsoby pozbývání státního občanství	94
6.3	Základní práva a svobody	95
6.3.1	Základní pojmy	96
6.3.2	Charakteristika základních práv a svobod	98
6.3.3	Nová podoba základních práv v rámci nadnárodního společenství	100
6.3.4	Klasifikace základních práv a svobod. Katalogy	101
6.3.5	Základní povinnosti	103
6.3.6	Záruky základních práv a svobod	103
6.4	Postavení cizinců	105

Kapitola 7: Parlament a parlamentarismus. Moc zákonodárná	108
7.1 Základní otázky parlamentarismu	108
7.2 Základy právního postavení orgánu moci zákonodárné	110
Kapitola 8: Hlava státu	116
8.1 Úvod do problematiky	116
8.2 Hlava státu v monarchii	116
8.3 Hlava státu v republice	118
8.4 Postavení hlavy státu v jednotlivých formách vlády	122
Kapitola 9: Vládní a výkonné orgány	124
9.1 Úvod do problematiky	124
9.2 Vláda	125
9.3 Zásady organizace veřejné a státní správy	133
9.3.1 Pojmová a organizační východiska	133
9.3.2 Přehled a charakteristika základních organizačních zásad	134
9.4 Ústřední orgány státní správy	139
9.5 Územní orgány státní správy	144
Kapitola 10: Orgány a jiné prostředky ochrany práva	148
10.1 Soudnictví	148
10.1.1 Nezávislost soudců a soudů	151
10.1.2 Principy soudního rozhodování	152
10.2 Ústavní soudnictví	154
10.3 Správní soudnictví	156
10.4 Jiné druhy soudů a formy rozhodování sporů	157
10.5 Státní zastupitelství	158
10.6 Ombudsman	159
10.7 Jiné orgány kontroly, dozoru a dohledu	164
10.8 Jiné prostředky ochrany práva (korporace ochrany práva)	165
Kapitola 11: Územní organizace moderního státu a její formy z hlediska organizace státní moci	167
11.1 Pojem území státu	167
11.2 Unitární stát	172
11.3 Federativní stát	173
11.3.1 Konfederace	175
11.4 Evropská unie z pohledu státovědy	177

11.4.1	Evropská unie jako územní forma organizace veřejné moci.....	178
11.4.2	Stát jako člen Evropské unie.....	182
Kapitola 12: Samospráva	184
12.1	Pojem samosprávy	184
12.2	Územní samospráva	186
12.2.1	Obec	187
12.2.2	Kraj (vyšší územně samosprávný celek, region)	188
12.3	Zájmová samospráva	189
Přílohy	191